

Riiklik alampalk

The National Minimum Wage

Kes saavad riiklikku alampalka?

Ühendkuningriigis on enamusel vähemalt 16-aastastel töötajatel õigus saada riiklikku alampalka (RAP). Alampalka saadakse nii alalisel töökohal, vahendusbüroo kaudu töötades kui ka lühiajalisel lepingulisel töö. Mõningaid töötajaid riiklik alampalk ei hõlma. Nende seas:

- alla 16-aastased töötajad
- au-pairid ja lapsehoidjad, kes elavad pere juures ja ei maksa majutuse ja toidu eest
- vabakutselised
- relvajõudude töötajad
- vabatahtlikud
- mõned riiklike kavade alusel töötavad praktikandid

Helista palga ja tööõiguse infotelefonil või küsi kogunud nõustaja käest täielikku nimekirja töötajatest, kelle suhtes ei kehti riiklik alampalk (vt „Täiendav abi“).

Kui suur on riiklik alampalk?

Riiklikul alampalgal on neli erinevat määra:

- 21-aastaste ja vanemate töötajate praegune alammäär on £6,31 tunnis
- 18–20-aastaste töötajate alammäär on praegu £5,03 tunnis
- 16- (kes on põhikooli lõpetanud) ja 17-aastaste alammäär on praegu £3,72.
- alla 19-aastaste või esimest aastat töötavate praktikantide alammäär on praegu £2,68.

RAP on keskmine tunnitasu, mis tuleb teatud perioodil iga töötatud tunni kohta maksta. Kui palka makstakse iga nädal, on arvestusperioodiks nädal, kui iga kuu, on arvestusperioodiks kuu. Niikaua kui sinu keskmine tunnitasu selle perioodi jooksul ei ole alla riikliku alampalga, võid mõnede töötundide eest teenida riiklikust alampalgast vähem.

RAP alla arvestatakse vaid neid 'valves oleku' ja töö juures ööbimise ajal töötatud tunde, mil te olete ärkvel ja teete tööd. Näiteks kui te peate öö jooksul oma kohustusi täitma (öövalvur, hooldekodu öövahetuse töötaja).

Juhul kui sinu tööandja ei maksa sulle riiklikku alampalka

Kui arvad, et peaksid saama riiklikku alampalka, aga ei saa, siis lase oma tööandjal selgitada, et miks. Võib-olla ei ole tööandja ise ka aru saanud, et ta alampalka ei maksa. Sinu tööandja saab lisainfot **palga ja tööõiguse infotelefonil** (vt „Täiendav

abi“ selle teabelehe lõpus). Kui oled ametiühingu liige, küsi infot ametiühingu ametnikult.

Sind ei saa sundida nõustuma töötasuga, mis on alla riikliku alampalga. Kui sinu tööandja on üritanud sind sundida või veenda allkirjastama lepingut, mis annab sulle vähem palka kui riiklik alampalk, ei ole see leping juriidiliselt kohustav. Kui sinu tööandja ei räägi sinuga riikliku alampalga teemal või kui sul on tunne, et ei saa temaga jutule, siis helista palga ja tööõiguse infotelefonil või räägi kogunud nõustajaga (vt “Täiendav abi”).

Kui arvad, et sinu tööandja on teadlik riiklikust alampalgast ja ei maksa sulle seda, või kui sind sunniti allkirjastama lepingut, mis maksab vähem palka kui riiklik alampalk, võid helistada palga ja tööõiguse infotelefonil, selle kaudu teavitatakse **riikliku alampalga täitevametit**. See on HM Revenue and Customs-i (Maksu- ja Tolliamet) haldusalasse kuuluv amet, mis uurib tööandjaid, kes ei maksa oma töötajatele riiklikku alampalka. Kui sa ei taha, et sinu tööandja saaks teada, et sa oled võtnud ühendust riikliku alampalga täitevametiga, pead ametile teatama, et soovid jääda anonüümseks. Mõningatel juhtudel võib tööandjast teavitamine tuua töökohal kaasa ähvardamise ja ebavõrdse kohtlemise.

Enamikel töötajatel on õigus saada riiklikku alampalka, tehes avalduse **seadusevastase töötasude vähendamise** kohta **töövaidluskomisjonile**. Sellegipoolest oleks, juhul kui sa oled töötaja, soovitatav esitada esmalt **kirjalik kaebus** oma tööandjale ajalise piirangu raames. Kui sa ei ole töötaja, aga sul on siiski õigus riiklikule alampalgale (nt kui oled alltöövõtja, vabakutseline või juhutööline), võid oma kaebusega otse töövaidluskomisjoni poole pöörduda. Töövaidluskomisjoni poole pöördumiseks on kehtestatud ranged ajalised piirangud (vt allpool). Aeg, mis sa oled tööandja jaoks töötanud, ei ole määrava tähtsusega, kaebuse võib sisse anda mis tahes ajal.

Mida teha, kui sind ähvardatakse või koondatakse seoses riikliku alampalga pärast kaebamisega

Kui tunned, et sind ähvardatakse või koheldakse tööl ebavõrdselt, või oled kaotanud töökoha, kuna kaebasid oma tööandja peale, on sul võimalik kiusamise pärast esitada hagi **töövaidluskomisjonile** või esitada tööandja vastu hagi seoses töölepingu eiramisega (**lepingu rikkumine**). Ära tee kumbagi enne kogunud nõustaja või tööõigusele spetsialiseerunud juristiga vestlemist (vt allpool). Kui tahad oma töökohta säilitada, pead mõtlema, kuidas selline tegevus mõjub sinu suhetele tööandjaga.

Piirangud töövaidluskomisjonile kaebuse esitamisele

Juhul kui sa soovid töövaidluskomisjonile kaebuse esitada, on selleks aega kolm kuud miinus üks päev alates päevast, mil kaebamisele kuuluv sündmus viimati aset leidis. Tähtaeg kehtib juhul, kui sa esitad kaebuse või kaebad otsuse edasi. Acas varase lepitusmenetluse programm algab 6. aprillil 2014 ja see kehtib enamikule töövaidluskomisjoni kaebustest. Alates 6. maist 2014 peate seda programmi kasutama. On väga oluline pöörduda esimesel võimalusel abi saamiseks

www.adviceguide.org.uk

kogenenud tööhõive nõustaja poole, et mitte tähtaegu mööda lasta.

Täiendav abi

Citizens Advice Bureau (kodanikunõustamise büroo)

Kodanikunõustamise bürood (CAB) jagavad tasuta, konfidentsiaalset, erapooletut ja iseseisvat nõu kõikvõimalikes valdkondades, sealhulgas tööõiguse vallas. Sind juhatakse vajadusel ka põhjalikuma nõuallika juurde. Leidmaks lähimat CAB kontorit, sealhulgas sellist, mis jagab infot e-posti teel, klõpsa [lähimal CAB-i](#) või vaata oma kohalikust telefonikataloogist.

Palga ja tööõiguse infotelefon

Palga ja tööõiguse infotelefon on konfidentsiaalne abiliin ning annab infot sinu õiguste ja riikliku alampalga kohta. Infotelefoni number: 0800 917 2368 (tekstitelefon: 0800 121 4042).

GOV.UK

Edasist infot riikliku alampalga kohta võid leida GOV.UK veebisaidi aadressil www.gov.uk.

Ametiühingute Keskliidu veebileht

Ametiühingute Keskliit on Internetti üles pannud alampalga arvutamise kalkulaatori, mis arvutab, kas sulle makstakse alampalka. Kalkulaator on Ametiühingute Keskliidu veebilehel www.worksmart.org.uk.

Muud teie suhtluskeeles nõuandeteatmiku teabelehed, mis võivad abiks olla

- Tööandja peab palka kinni
- Riiklik alampalk
- Töötunnid

Muu nõuandeteatmiku teave, mis võib abiks olla

[See teave on saadaval ainult inglise keeles]

- Põhilised tööõigused
- Puhkus ja puhkusetasu
- Töölt vabastamise teade
- Töötavate isade õigused
- Töövaidlused

Käesoleva teabelehe on koostanud [Citizens Advice](#), ametliku nimega National Association of Citizens Advice Bureaux (Riiklik kodanikunõustamisbüroode liit). Selle eesmärk on anda üldinfot ning seda ei tuleks käsitleda kui vastava seaduse täielikku tõlgendust. Pange tähele, et info kehtib vaid Inglismaa, Walesi ja Šotimaa kohta. Käesolevat teabelehte uuendati viimati 6. aprillil 2014 ja see vaadatakse üle regulaarselt. Kui said selle teabelehe mõnda aega tagasi, võta ühendust oma kohaliku Citizens Advice Bureau-ga, et uurida, kas info on veel õige. Või külasta meie võrgulehte www.adviceguide.org.uk, et laadida alla uusim versioon.